

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI**

**IKKINCHI XORIJIY TIL
O'QUV DASTURI**

Bilim sohasi:	100000 – Ta'lim
Ta'lim sohasi:	110000 – Ta'lim
Ta'lim yo'nalishi:	60111800 - Xorijiy til va adabiyoti (ingliz tili)

Chirchiq – 2023

Fan/mavzu kodi IXT204		O'quv yili 2024-2025 2025-2026 2026-2027	Semestr 4/5/6/8	Kreditlar 17	
Fan/mavzu turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)		Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Ikkinchi xorijiy til	240		270	510
2.	I. Fanning mazmuni				
Fanni o'qitishdan maqsadi – talabalarga tilning og'zaki va yozma shakllarini integrallashgan holda o'rgatish, ularning turli kontekstlardagi muloqot malakalarini rivojlantirish, xususan o'rganilayotgan chet tili ko'nikmalari to'g'risidagi amaliy va nazariy bilimlarini takomillashtirish hamda egallangan bilim, ko'nikma, malakalarini kasbiy va ilmiy faoliyatda erkin qo'llay olishlarini ta'minlashdir. Fanning asosiy vazifasi umume'tirof etilgan xalqaro me'yorlarga ko'ra talabalarning o'rganilayotgan chet tilini B2 darajada egallashlari uchun zaruriy til ko'nikmalarini integrallashgan tarzda o'rgatish va muloqot malakalarini rivojlantirishdir. Fanning vazifasi - hozirgi multi-madaniyatli dunyoda ta'lim oluvchilarda chet til o'rganish muhimligi tushunchasi; chet tilda muloqot qilish, o'z ustida mustaqil ishlash va ijtimoiy moslashuv vositasi sifatida. II. Asosiy qism (amaliy mashg'ulotlar) II. I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi: - salomlashuv va tanishuv: nemis tilida o'zini tanishtirish, yoshi, millati, manzili to'g'risidagi ma'lumotlar berish; - ichimliklar,1000 gacha bo'lgan sonlar: suhbatni olib borish,o'zini tanishtirish,sanashlarni o'rganish, buyurtma berish va to'lovni amalga oshirish, telefon raqamlarni xotirada saqlash va tushunish; - sinf xonadagi jihozlar:predmetlarni qaysi materialdan tayyorlanganini va ranglarini o'rganish,savollar berishni o'rganish; - davlatlar va tillar: geografik joylashuvi va diqqatga sazovor joylar haqida gapirish; Yevropa diqqatga sazovor joylari haqida ma'lumot olish, yevropadagi tillari va shaharlari haqida gapirish; - mening uyim: o'z yashash joylarini tasvirlay olish, uy jihozlari haqida ma'lumot berish, boshqa davlatlarning yashash tarsi bilan tanishish; - kun tartibi, hafta kunlari: Nemis kun tartibi haqida ma'lumot berish va erkin muloqotga kirish ko'nikmalarini shakllantirish,uchrashuvlarni belgilash va belgilangan vaqtda uchrashuvda bo'lish, kechikishlar; - shahar,transport vositalari: Chet tilida yo'nalish, yo'l, manzil					

so'rash bo'yicha muloqot ko'nikmalarini o'rganish, uchrashuvlar belgilash;

- **kasblar va ish faoliyatlari:** kasbga oid leksikani yod olish va matnda qo'llay bilish, maktab va ta'lim tizimi haqida tanishtirish, kun tartibini to'g'ri taqsimlash;

- **bo'sh vaqtni maroqli o'tkazish:** bo'sh vaqtlarida qiladigan mashg'ulotlari haqida gapirash, diqqatga sazovor joylar haqida ma'lumot berish, sayohat taasurotlari haqida gapirish ko'nikmasini oshirish;

- **ta'til taasurotlari:** ta'tildan unumli foydalanilgan holda sayohatni rejalashtirish, baxtsiz voqea haqida gapirib berish;

- **oziq -ovqat do'konida:** xarid paytida amalga oshiriladigan suhbatlarni tashkil eta olish, narxni so'rash, xushomad qilish;

- **mavsumiy kiyim kechaklar:** kiyimlar haqida gapira olish, yoqtirgan va yoqtirmagan kiyimlarini tasvirlab berish, ob havoga oid so'zlarni yodlash va mavsumiy liboslar haqida ma'lumot berish;

- **ta'na a'zolari va salomatlik:** tana a'zolarini nemis tilida qanday aytilishini o'rganish, qaysi tana a'zosida og'riq borligini aytib bera olish;

- **Yevropada yashash va o'qish:** chet elga borganda o'zini qanday tutishni o'rganish, o'tgan zamon haqida gapirish ko'nikmasi oshirish, til va migratsiya haqida tushunchaga ega bo'lish, tarjimai holini gapira olish, davlatlar va shaharlarni taqqoslash;

- **mening oilam:** Rasm va odamlarni tasvirlash va o'zini fikrini bayon qilish, nemis tilida oila a'zolari nomlarini o'rgatish, qisqa dialoglar orqali nutqda qo'llash;

- **sayohatni rejalashtirish:** Turist, sayohatchi, yo'lovchi va transport vositalari leksikasini batafsil o'rganish;

- **bo'sh vaqtni maroqli o'tkazish:** bo'sh vaqtlarida qiladigan mashg'ulotlari haqida gapirash;

- **kundalik hayotda kompyuter va internetdan foydalanish:** ommaviy axborot vositalari haqida gapirish ko'nikmasini shakllantirish, axborot almashish va shaxsiy ma'lumotlari borasida fikr almashish;

- **madaniy hordiq, gastronomiya, taishuv:** taomnomani o'qib bo'yurtma berishni o'rganish ko'nikmasini oshirish, ovqatlanish joylarida buyurtma berishni o'rganish;

- **shahar va qishloqdagi hayot:** shahar va qishloqdagi hayotni taqoslash, internet orqali uy qidirish vositalarini o'rganish, kuchishni rejalashtirish va boshqa joyga kuchish;

- **madaniy shaharlar:** shahar buylab sayohat qilishni rejalashtirish, kino va teatrlarga tashrif buyurish dasturini ishlab chiqish;

- **ishlar olami:** kasbga oid leksikani yod olish va matnda qo'llay bilish ,

- **maktab va ta'lim sistemasi** haqida tanishtirish, kun tartibini to'g'ri taqsimlash

- **bayram va marosimlar:** bir-birini bayram va tadbirlarda tabriklashga oid fraza va iboralarni yod olish va do'stiga tug'ilgan kuni munosabati bilan

tabriknoma yo'llash

- **his to'yg'ular va hayajon** :inson xarakteri va his-tuyg'ulariga oid
- **atamalar bilan tanishish va og'zaki nutqda qo'llay olish**;
- **g'oyalar va ixtirolar**:xarid qilishda mahsulot reklamasiga to'gri yondashish va muloqot qilishni o'rganish;
- **vaqt menejmenti**:talabalar vaqtlarini behuda sarflashlari oqibatlari, ularni mas'uliyatga o'rgatish;
- **ish kunini tashkillashtirish**: o'z ish kunlarini qay tarzda o'tkazishini aytilish, xat yozishni mashq qilish;
- **o'zaro kelishuv va konflikt** : turli mamlakatlardagi ajralishlar soni aks etgan statistik ma'lumotlar bilan tanishish va muhokama qilish.Oilaviy munosabatlar,do'stlik va konflikt haqida munozara yuritish;
- **sanoat shaharlari**:sanoat shaharlarini tasvirlash va ularning tarixi haqida gapirishni o'rganish,ishdagi baxtsiz voqealar haqida gapirish ko'nikasini oshirish;
- **maktab va maktabdagi fanlar**: maktab paytlari haqida ma'lumot berish, tarbiya turlari haqida ma'lumotlar berish;
- **atrof-muhit muhofazasi**: energiya tejash haqida muhokama qilish,
- **iltimos qilish va buyurish**: kerakli vaqtda qanday iltimos qilish va qanday buyruq berish;
- **uch avlod vakillarning hayot tarsi**:oilaviy munosabatlar va ularning yashash tarzi haqida gapirish ko'nikmasini shakllantirish;
- **migratsiya**: migratsiya haqida va u bilan bog'liq muammolar haqiga ma'lumot berish,Vatan to'yg'usi va unga bulgan munosabatni rivojlantirish;
- **Yevropa ittifoqi** : Yevropa ittifoqi davlatlar a'zolari haqida tushuntirish va uning asosiy vazifalari haqida ma'lumot berish;

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar davomida talabalar yakka holda, juftlikda va kichik guruhlarda ishlaydilar. O'qitish metodikasi amaliy vazifalar, dolzarb maqolalar muhokamasi, turli janrdagi matnlarni tahlil qilish, internet matnlari bilan ishlash, tinglab tushunish va gapirish ko'nikmalarini baholovchi testlar va mustaqil o'qishga yo'naltirilishi lozim. Amaliy mashg'ulotlar zamonaviy multimedia vositalari bilan jihozlangan auditoriyada interfaol usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

1. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'limni baholash – bu talabalarning jamoaviy tartibda va yakka tartibda berilgan amaliy loyihalarni bajarishlari orqali amalga oshiriladi. Bunda har bir talabaga bitta jamoaviy loyiha va ikkita yakka tartibda bajariladigan loyiha beriladi. Talaba berilgan loyihaning maqsad va vazifalarini, mohiyatini tushungan holda qo'yilgan masalani o'rganib, izlanishlar olib boradi. Olingan natijalarni

tahlil qilib, hulosalari bilan taqdimotlar tayyorlab himoya qiladi. Ishchi fan dasturida loyihalarning soni, mavzusi, mazmuni bajarish usullari va topshirish muddatlari to'liq ochib beriladi.

Auditoriyadan tashqari vaqtda bajariladigan mustaqil ishlar quyidagi turlarda amalga oshirilishi tavsiya etiladi:

- esse – dolzarb mavzu bo'yicha shaxsiy fikrini tanqid, publitsistik va boshqa janrlarda yozma bayon qilish;

- dokladlar tayyorlash;

- konspekt yozish;

- glossariy tuzish;

- individual va guruhiiy o'quv loyihasi;

- keys-topshiriqlarini bajarish;

- mavzuli portfoliolar tuzish;

- axborot-tahliliy materiallar bilan ishlash;

- manbaalar bilan ishlash;

taqdimotlar yaratish;

chiqqan holda mustaqil ishlarning boshqa turlaridan foydalanish mumkin.

Tavsiya etilayotgan mustaqil ta'limning mavzulari:

1. Im Restaurant
2. Mein Alltag
3. Stress im Büro
4. Am Computer
5. Einen Termin vereinbaren
6. Reisevorbereitungen
7. Verkehrsmittel
8. Die Wohnungseinrichtung
9. Hausordnung
10. Auf die Gesundheit achten
11. Beim Arzt
12. Was fehlt Ihnen?
13. Berühmte Europäer
14. In Euro leben
15. Biografien schreiben
16. Mut und Zivilcourage
17. Perfekt-Reime
18. Freundschaften
19. Vergleichen und schreiben
20. Die Zwillinge Sonja und Katja
21. Unser Klassensteckbrief
22. Schreiben Dialog
23. Farben und Gefühle
24. Körper und Gesundheit
25. Krankheit und Gesundheit

26. Suchbild. Wo ist was?
27. Ausflug nach Salzburg
28. Wie war das im Märchen? Rätsel lösen
29. Für den König unterwenig
30. Leben auf dem Land
31. 12-Sätze-Geschichte
32. An der Ostsee
33. Zu Besuch in der Schweiz
34. Haustiere
35. Unsere Wohnung
36. Naurusfest in Usbekistan
37. Im Geschäft
38. In der Stadt
39. Auf Klassenfahrt in Hamburg
40. Sport in Deutschland
41. Rätsel lösen
42. Kinderuni in Wien
43. Musik in Deutschland
44. Lernen mit Spielen. Fallstudie
45. Wie man das Rad erfand
46. Das Solarboot. „Grüner Pfeil“
47. Thema Handy
48. Mensch, Natur und Technik
49. 10 Super-Fitness-Tipps
50. Obst und Gemüse
51. 10 Super-Fitness-Tipps
52. 12-Sätze-Geschichte
53. An der Ostsee
54. Auf Klassenfahrt in Hamburg
55. Ausflug nach Salzburg
56. Berühmte Europäer
57. Biografien schreiben
58. Das Solarboot. „Grüner Pfeil“
59. Die Zwillinge Sonja und Katja
60. Farben und Gefühle
61. Freundschaften
62. Für den König unterwenig
63. Haustiere
64. Im Geschäft
65. In der Stadt
66. In Euro leben
67. Kinderuni in Wien
68. Körper und Gesundheit

	69. Krankheit und Gesundheit 70. Leben auf dem Land 71. Lernen mit Spielen. Fallstudie 72. Mensch, Natur und Technik 73. Musik in Deutschland 74. Mut und Zivilcourage 75. Naurusfest in Usbekistan 76. Obst und Gemüse 77. Perfekt-Reime 78. Rätsel lösen 79. Schreiben Dialog 80. Sport in Deutschland 81. Suchbild. Wo ist was? 82. Thema Handy 83. Unser Klassensteckbrief 84. Unsere Wohnung 85. Vergleichen und schreiben 86. Wie man das Rad erfand 87. Wie war das im Märchen? Rätsel lösen 88. Zu Besuch in der Schweiz
3.	V. Ta'lim natijalari / Kasbiy kompetensiyalar Talaba bilishi kerak: • til aspektlarini o'rgatish amaliyoti kompetensiyasi hamda grammatika, leksika o'qitish haqida <i>tasavvurga ega bo'lish; (bilim)</i> • til aspektlari to'g'risidagi amaliy va nazariy bilimlarini takomillashtirish hamda ularni kasbiy va ilmiy faoliyatda erkin qo'llay olishni <i>bilishi va ulardan foydalana olishi; (ko'nikma)</i> • o'zining til ko'nikmalarini rivojlantirish borasidagi faoliyatini baholay olish va refleksiyalarini qo'llay olish <i>ko'nikmalariga ega bo'lishi lozim. (malaka)</i>
4.	VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: • interfaol keys-stadilar; (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • amaliy mashg'ulotlar • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa ishlash va himoya qilish uchun loyihalar. • ijodiy ishlar yaratish
5.	IX. Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va amaliy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish, ijod qilish va joriy nazorat shaklida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha amaliy ishni topshirish.

X. Asosiy adabiyotlar

6.

1. Funk Hermann, Kuhn Kristina. Studio [21] A1-B1. Cornelsen. Deutschland, 2015.

2. Christina Kuhn, Hermann Funk, Rita von Eggeling, Gunthe Weimann. Das Leben A1-B1. Cornelsen. Deutschland, 2022.

3. Sandra Glas-Peters, Angela Pude, Monika Reimann. Menschen. Deutsch als Fremdsprache A1-B1. Kurs-und Arbeitsbuch mit Audio DVD- Rom. 2012-2016. Hueber Verlag GmbH Er Co. KG, 85737 Ismaning, Deutschland.

XI. Qo'shimcha adabiyotlar

1. Ute Koithan u.a. Aspekte B1 Langenscheidt Verlag. Berlin. Deutschland. 2007.

2. Abdullaeva A.B. Nemis tili (ikkinchi til sifatida). – T.: Aloqachi, 2009. – 320 b.

3. Jumaniyozov O. Deutsch. Oliy o'quv yurtlari uchun. – T.: O'qituvchi, 1997.

4. Klett Larnen und Wisse Gulde -Druck GmbH Stuttgart, 2006.

5. Guenter Kempcke. Deutsch als Fremdsprache Walter de Gruyter. Berlin-New York, 2000.

Axborot manbaalari

1. <http://www.edu.uz>–O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi sayti.

2. <http://www.uzedu.uz> – O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi sayti.

3. <http://www.gov.uz>– O'zbekiston Respublikasi xukumat portal.

4. www.pedagog.uz

5. www.cspi.uz

6. www.pedagog.uz

7. www.edu.uz

8. www.natlib.uz

7. **Chirchiq davlat pedagogika universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2023 yil “_____” _____dagi qarori bilan tasdiqlangan**

8. **Fan/modul uchun mas'ul:**

Z.I.Sanakulov - CHDPU “Nemis tili” kafedrasi mudiri, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Sh.D.Razakova -CHDPU “Nemis tili” kafedrasi o'qituvchisi

9. **Taqrizchilar:**

X.R. Raximov - O'zDJTU, Roman- german fakulteti, Nemis tili nazariyasi va amaliyoti kafedrasi professori, filologiya fanlari nomzodi

S.X.Nazarov – TDPU “Yevropa tillari” kafedrasi mudiri, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent